

Universiteit
Utrecht

Staatsinrichting en Activerende Didactiek

Nascholing Universiteit
Utrecht 18-10-2024

13:30-17:00

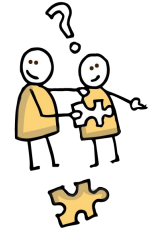
Dr. Jeroen Koch
*Historicus en
Universitair Docent*

Drs. Robert Kortus
*Geschiedenisdocent
H/V Bovenbouw*

13:30-13:45	Introductie - De Relevante van Staatsinrichting
13:45-13:50	Act Werkvorm (voorkennis)
13:50-14:50	College Staatsinrichting 1848-1917
14:50-15:00	Ruimte voor Vragen
15:00-15:15	Pauze
15:15-15:30	Voorbeelden Activerende Didactiek
15:30-16:30	Ontwikkelen
16:30-17:00	Uitwisseling werkvormen

ACTIVERENDE WERKVORMEN

Introductie - Staatsinrichting Relevant?!

Staatsinrichting inherent onderdeel CE
Vmbo
Nadruk op werking Staat

Staatsinrichting onderdeel SE Havo/Vwo
(Domein D)
Nadruk op wording Staat

Geschiedenis van Nederland	Staatsinrichting van Nederland
De kandidaat kan kenmerkende gebeurtenissen en ontwikkelingen in Nederland, voor tijdens en na 1848 herkennen en in het juiste tijdsgewricht plaatsen.	De kandidaat kan veranderingen herkennen in de bevoegdheden van parlement / volksvertegenwoordiging/ Staten-Generaal / Eerste en Tweede Kamer die in 1848 tot stand kwamen.

Het eindexamen

Het eindexamen bestaat uit het centraal examen en het schoolexamen.

Het examenprogramma bestaat uit de volgende domeinen:

- Domein A Historisch besef
- Domein B Oriëntatiekennis
- Domein C Thema's
- Domein D Geschiedenis van de rechtsstaat en van de parlementaire democratie
- Domein E Oriëntatie op studie en beroep.

Introductie - Staatsinrichting Relevant?!

Verschillende onderzoeken wijzen uit dat leerlingen van alle geschiedenisonderwerpen het **minst geïnteresseerd** zijn in **abstracte thema's** die horen bij staatsinrichting (Wilschut, Kaap, Angvik) verband is bij VMBO-lln nog sterker

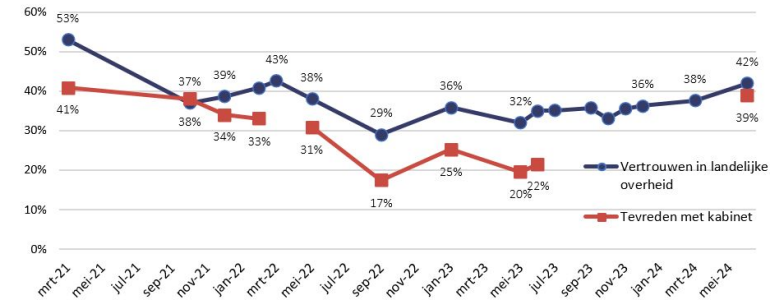
Dit is **problematisch**

Verslechtering leerhouding en leerprestaties maar ook **ongezond** voor moderne democratie/democratisch burgerschap wegens onwetendheid en desinteresse in/van het democratische proces

Figuur 1
Hoeveel vertrouwen heeft u "De Nederlandse overheid als geheel"?
Hoe tevreden bent u met het kabinet van <coalitiepartijen>?
(laatste datapunten = juni 2024)

Bron: Ipsos I&O (juni, 2024)

Introductie - Waarom deze workshop?

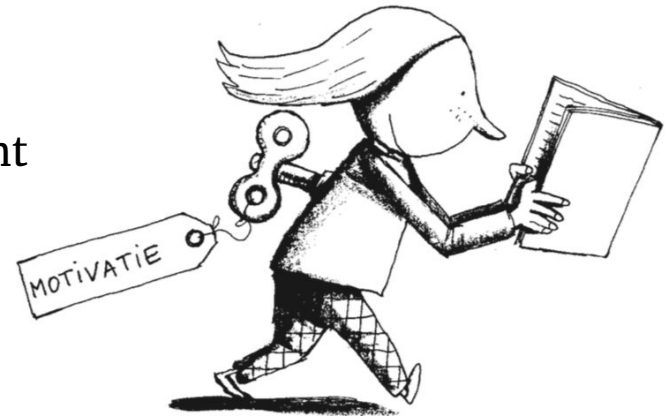
Handgrepen bieden om staatsinrichting op een inhoudelijk verantwoorde en activerende wijze te doceren

Inhoudelijk component

Didactisch component

Als docenten bevinden we ons in een blijvende zoektocht naar afwisselende manieren om onze leerlingen te **motiveren**

Activerende Didactiek kan motivatie van leerlingen bevorderen

Introductie – Activerende Didactiek

Activerende Didactiek kan motivatie van leerlingen bevorderen

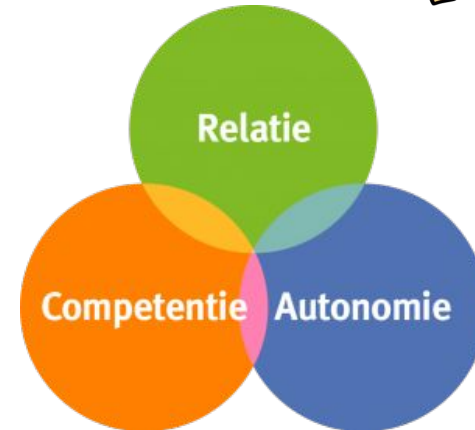
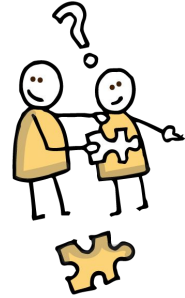
- Gedeelde Sturing (leerling aan zet)
- Leren zichtbaar
- Sluit aan op beginsituatie
- Gericht op afwisseling werkvormen

Activerende Didactiek voldoet aan de **drie basisbehoeften** (Deci en Ryan) van leerlingen aan

1. Autonomie
2. Relatie
3. Competentie

Activerende Didactiek kan op **simpele & complexere** manieren verwerkt worden in lessen en opdrachten.

ACTIVERENDE WERKVORMEN

In Het Grote Geschiedenis-Werkvormenboek

Bundel van 100 activerende werkvormen voor het geschiedenisonderwijs

- Voorbeelden
- Tips (inhoudelijk + proces)
- Verbonden aan Taxonomie van Bloom
- Geordend op Historische Vaardigheid

Welke Afbeelding Weg? (DDU)

(01 + 49)

Hoorcollege Jeroen Koch + Ruimte voor Vragen

Historisch Pictionary (66)

In groepjes van 3:

A. Schrijf minstens 12 **abstracte** begrippen op die te maken hebben met staatsinrichting.

Bijvoorbeeld:

- *Grondwetswijziging 1848*
- *Recht van amendement*
- *Ministeriële
Verantwoordelijkheid*
- *Liberalisme*
- *Kabinet*
- *Parlement*

B. Geef de begrippen aan de spelleider. De spelleider verdeelt de begrippen onder alle groepjes

C. Wijs binnen je groepje een tekenaar en raders aan. Het groepje dat als eerste 3 getekende begrippen weet te raden, krijgt een punt.

Herhaal.

Wie ben ik? (12)

Jullie krijgen allemaal een **post-it** op je voorhoofd van een historisch-persoon die voorkomt in het vmbo-staatsinrichting curriculum

Vorm een groepje van 4

- Stel om de beurt een vraag over wie jij bent
- Het moet een vraag zijn die alleen met JA of NEE beantwoord kan worden
- Zorg ervoor dat je zo snel mogelijk er achter komt wie jij bent

Activerende Werkvormen - Aan de slag

Neem even de tijd om door het **grote geschiedenis-werkvormenboek** te bladeren

Kies een werkvorm die bij jou past en:

- A) Verbeter een bestaande les over het thema staatsinrichting
- B) Maak een nieuwe les over het thema staatsinrichting
- C) Maak een opdracht over het thema staatsinrichting

Als je hebt gekozen voor onderdeel C: Jouw opdracht zal beschikbaar worden gesteld op de 'Geschiedenis en Didactiek' website

<https://geschiedenisendidactiek-nieuw.wp.um.uu.nl/lesmateriaal/>

Het Mysterie van 1848 (50)

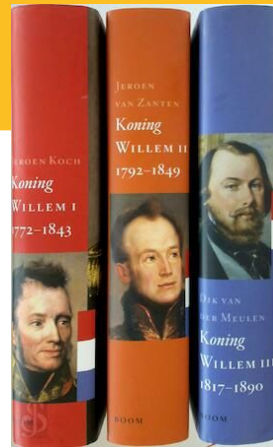
Mysteriewerkvorm bovenbouw
havo/vwo

2 lessen OF Praktische Opdracht

Wat **bezielde** koning Willem II om in te stemmen met een grondwetswijziging die zijn eigen macht zou verminderen?

Multicausaliteit

- Karakter Willem II
- Slechte gezondheid Willem II
- Onvrede volk NL
- Angst Revolutie in Revolutiejaar
- Liberale druk vanuit parlement
- Chantage en Intimidatie

Activerende Werkvormen - Aan de slag

Neem even de tijd om door het **grote geschiedenis-werkvormenboek** te bladeren

Kies een werkvorm die bij jou past en:

- A) Verbeter een bestaande les over het thema staatsinrichting
- B) Maak een nieuwe les over het thema staatsinrichting
- C) Maak een opdracht over het thema staatsinrichting

Als je hebt gekozen voor onderdeel C: Jouw opdracht zal beschikbaar worden gesteld op de 'Geschiedenis en Didactiek' website

<https://geschiedenisendidactiek-nieuw.wp.um.uu.nl/lesmateriaal/>

Activerende Werkvormen - Uitwisselen

Wat hebben we gemaakt?

Wat hebben we geleerd?

Universiteit
Utrecht

**Bedankt voor jullie
aanwezigheid!**

Dr. Jeroen Koch

Drs. Robert Kortus